T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 538
KARAR NO : 2018 / 651
KARAR TR : 22.10.2018

ÖZET : Davacı şirkete ait teminatmektuplarının 4735 sayılı kanunun 21. Maddesi uyarınca gelir kaydedilmesine Belediye işleminin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : Z. İ. S. ve Ticaret Limited Şirketi
Vekili : Av. N. T.
Davalı : Edremit Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. S. D. A.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Kilitli parke taşı vs. ihalesi sonucu Edremit Belediye Başkanlığı ile davacı şirket arasında 12/04/2016 tarihinde imzalanan sözleşmenin iptali sonrasında davalı idarece davacının teminat mektubunun iade edilmeyerek 4735 sayılı Kanunun 21. maddesine göre yapılan idari işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

BALIKESİR İDARE MAHKEMESİ: 14.07.2016 gün ve E:2016/1073, K:2016/985 sayılı kararıyla "Dava dosyasının incelenmesinden; davalı idare tarafından 01/03/2016 tarihinde ihalesi yapılan "Kilitli Beton Parke Taşı, Renkli Prizma Taşı, Kırmızı Beton Oluk ve Kırmızı Beton Bordür Yapımı" işi ihalesi 25/03/2016 tarihli İhale Komisyon Kararı ile davacı üzerinde kaldığı ve 12/04/2016 tarihinde taraflar arasında sözleşme imzalandığı, ancak davacı şirketin vergi borcu bulunduğu ve evrakta sahtecilik ithamları ile sözleşmenin iptal edilerek feshedildiği, kesin teminat mektubunun iade edilmeyerek 4735 sayılı Kanunun 21 maddesine göre işlem yapıldığı, bunun üzerine 16/06/2016 tarihinde bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu nun 4. maddesinin 3. fıkrasında, bu Kanun kapsamında yapılan kamu sözleşmelerinin taraflarının, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülüklere sahip olduğu ifade edilmiştir.

Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesinin yerleşik içtihatlarına göre, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu gereğince yapılan ihalelerde ihale kararlarının kesinleşip sözleşmenin imzalanması aşamasına kadarki işlemler nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıklar idari yargı yerlerinde çözümlenmekte; ihale sözleşmesinin imzalanmasından sonraki uyuşmazlıklar ise taraflar arasında imzalanan ihale sözleşmelerinin, 4735 sayılı Kanun'un yukarıda aktarılan hükmü gereğince tarafların eşitliği ilkesine dayalı sözleşmeler olması nedeniyle bu tür sözleşmeler özel hukuk sözleşmesi olarak kabul edildiğinden, bu sözleşmelerden kaynaklanan uyuşmazlıklar adlî yargı yerlerinde çözümlenmektedir.

Olayda, davacı ve davalı idare arasında 12/04/2016 tarihinde ihale sözleşmesi imzalandığı ve söz konusu sözleşmenin dava konusu işlemle 14/04/2016 tarihinde iptal edildiği, sözleşmenin iptali sonrasında davalı idarece 12/05/2016 tarih ve 83699504/462 sayılı kesin teminat mektubunun iade edilmeyerek 4735 sayılı Kanunun 21. maddesine göre işlem yapıldığına dair idari işlem tesis edildiği, bu haliyle taraflar arasındaki eşitliğe dayalı olan ve bu nedenle de özel hukuk hükümlerine tabi bulunan teminat mektubunun iadesi işlemine karşı açılan davanın, sözleşmenin uygulanmasına yönelik ihtilaftan kaynaklandığı anlaşıldığından, iş bu davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine" karar vermiş, taraflarca itiraz edilmeyen karar 09.09.2016 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

EDREMİT 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 05.10.2017 gün ve E:2017/321, K:2017/422 sayılı kararı ile Mahkememizin 2009/237 esas 2010/55 karar sayılı ilamına atıf yaparak"Somut olayda, davalı belediye vergi borcu bulunduğundan bahisle bu hususta belediyenin yanıltıldığı ve evrakta sahtecilik yapıldığı iddiası ile akdedilen sözleşmeyi iptal ederek verilen geçici ve kesin teminat mektuplarını gelir kaydetmiştir. Taraflar arasında imzalanan sözleşme gereği taraflar borçlarını henüz ifa etmeden veya ifa etme imkânı bulamadan davalı tarafından sözleşme iptal edilmiştir. Davanın adli yargıda görülerek sonuçlandırılabilmesi için taraflar arasındaki ihtilafın sözleşmeden kaynaklanması gerekmektedir. Ancak eldeki davada ihtilaf, sözleşme öncesi ihale aşamasında Kamu İhale Kanunu'nun hükümlerinin uygulanmasından

kaynaklanmaktadır. Sözleşme, davalı idare tarafından ihale aşamasında sahte olarak sunulduğu iddia edilen belgeler nedeniyle iptal edilerek teminatlar gelir kaydedilmiştir. Buna göre işbu davanın 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'ndan kaynaklandığı ve bu Kanun hükümlerine göre idari yargıda görülüp sonuçlandırılması gerektiği " gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, taraflarca istinaf edilmeyen 08/01/2018 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dava dosyalarının Mahkememize gönderilmesi talebiyle mahal mahkemesine başvurmuş, dava dosyaları Edremit 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 05/07/2018 tarih, 2017/321 esas sayılı yazısı ekinde Mahkememize gönderilmiş, başvuru 13/08/2018 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Başkan Hicabi DURSUN, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 22.10.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı şirket vekili tarafından, 2016/32397 ihale kayıt numaralı Edremitkilitli beton parke taşı renkli prizma taşı, kırmızı beton oluk ve kırmızı beton bordür yapımı işinden dolayı sözleşme imzalanmasından sonra, davacı şirketin ihale evrakında sahtecilik yaptığı gerekçesiyle ibraz edilen teminat mektuplarının 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 21. maddesi uyarınca gelir kaydedilmesine ilişkin 12.05.2016 tarih, 83699504/462 sayılı davalı Belediye işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10. Maddesi;

...Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

a) İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilân eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

b) İflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

c) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan.

d) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan...

...Bu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceği Kurum tarafından belirlenir. Gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde bu durumda olanlar ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir.

Aynı Kanunun 17. Maddesi;

İhalelerde aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İstekliler tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek...

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 21. Maddesi;

Yüklenicinin, ihale sürecinde Kamu İhale Kanununa göre yasak fiil veya davranışlarda bulunduğunun sözleşme yapıldıktan sonra tespit edilmesi halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Hükümlerini içermektedir.

Dosyaların incelenmesinden;davacı ve davalı idare arasında yukarıda belirtilen yapım işine ilişkin olarak 12/04/2016 tarihinde ihale sözleşmesi imzalandığı, ancak idarece yapılan inceleme sonucu davacı şirketin verdiği ihale evrakı içinde bulunan vergi borcu bulunmadığına dair evrakın sahte olduğu, Kırıkhan Vergi Dairesinin 14/04/2016 tarih ve 5893 sayılı yazısı ile davacı şirketin ihale tarihi itibarıyla 24.805,03 TL vergi borcu bulunduğunun bildirilmesi üzerine sözleşmenin tek taraflı feshedilerek geçici teminat ile teminat mektubunun gelir kaydedilmesine karar verildiği ve işlemin iptali için söz konusu davaların açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu edilen işlemin, 4735 sayılı Yasa'nın 21. maddesi uyarınca tesis edilen bir idari işlem olması karşısında, sözleşme yapıldıktan sonra tesis edilmiş olsa bile, 4734 ve 4735 sayılı Yasa hükümlerine yukarıda özetlenen hükümlerine aykırılıktan bahisle idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek yanlı olarak tesis edildiği ve icrai nitelik taşıdığı; bu işlemin, sözleşmeden doğan bir ihtilaf olarak nitelendirilmesine ve iradi bir özel hukuk ilişkisinin verdiği haklar çerçevesinde tesis edildiğini kabul etmeye olanak bulunmadığı açıktır.

Bu durumda, ihale sürecinde Kamu İhale Kanununa göre yasak fiil veya davranışlarda bulunulduğunun sözleşme yapıldıktan sonraki aşamada tespit edilmesi üzerine tesis edilen işlemin iptali istemiyle açılan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesi kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Balıkesir İdare

Mahkemesi'nin 14.07.2016 gün ve E:2016/1073, K:2016/985 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 22.10.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ